

O HLADE VO SVETE A JEHO PRÍČINÁCH

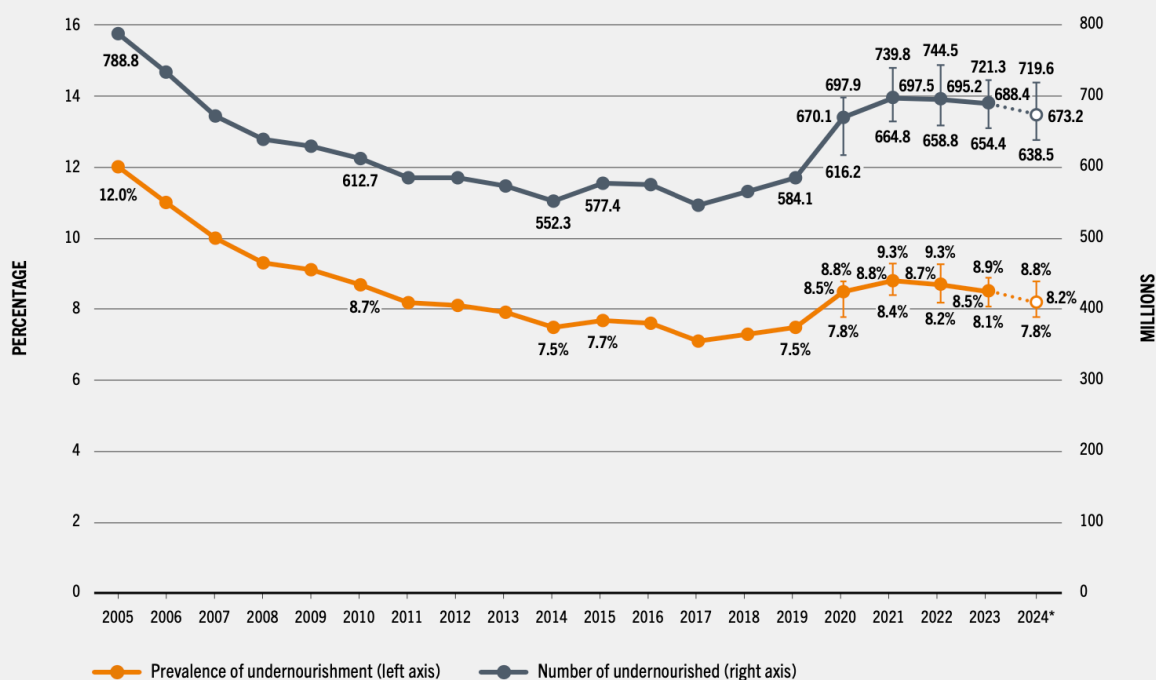
07.08.2025

V článku predstavujeme štatistiku o úrovni hladu vo svete a naše názory o príčinách hladu vo svete, možnostiach jeho prekonania a falošných možnostiach, ktoré naopak môžu celú situáciu zhoršiť.

UPOZORNENIE – DÔLEŽITÉ INFORMÁCIE

ŠTATISTIKA HLADE

Podľa posledného reportu Food and Agriculture Organization of the United Nations: The State of Food Security and Nutrition in the World 2025 (ďalej SOFI 2025), môžeme konštatovať, že napriek za posledné roky mierne sa zlepšujúcim trendom, svet hlad neprekonáva ani **nesmeruje k svojmu cieľu prekonania hladu do roku 2030**.

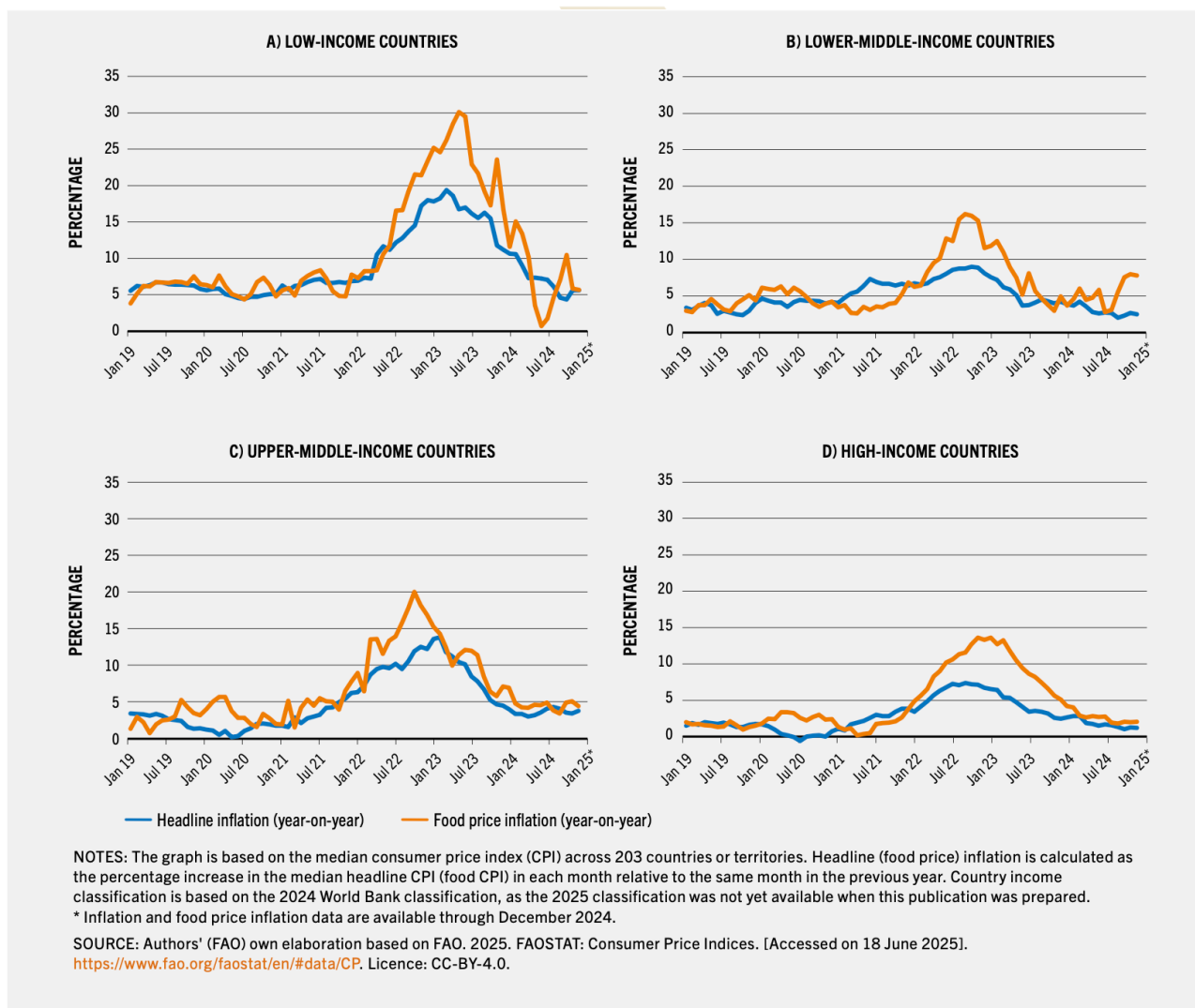
NOTES: Bars show lower and upper bounds of the estimated range. * Projections based on nowcasts for 2024 are illustrated by dotted lines.
SOURCE: FAO. 2025. FAOSTAT: Suite of Food Security Indicators. [Accessed on 28 July 2025]. <https://www.fao.org/faostat/en/#data/FS>.
Licence: CC-BY-4.0.

Obr. č. 1: Percento a počet podvyživených vo svete (zdroj: SOFI 2025)

Podľa odhadov SOFI 2025 **v roku 2024 bolo podvyživených zhruba 8,2%** (673 mil.) svetovej populácie, pričom 31,9% (2,6 mld.) populácie si nemôže

dovoliť zdravú stravu. Štatistika sa mierne zlepšuje (viď obrázok č.1), v roku 2023 malo byť podvyživených 8,5% ľudí a v 2022 8,7% svetovej populácie. Každopádne sa nám nedarí vrátiť k historickému minimu 7,1% (546 mil.) z roku 2017.

Hlad sa zvýšil počas pandémie a vojnou na Ukrajine, kedy výrazne **narástli ceny potravín** vplyvom klimatických zmien, rastu cien energií a monetárnej politiky krajín - zvýšená tlač peňazí. Je dôležité podotknúť, že podľa SOFI 2025 ceny najviac narástli v najchudobnejších krajinách, viď obrázok č.2.

Obr. č.2: Inflácia a inflácia cien jedla v krajinách podľa ekonomickej úrovne (zdroj: SOFI 2025)

PRÍČINY A RIEŠENIA HLADU VO SVETE

Svetovo hlad podľa aktuálnych trendov pomaly klesá, ale podľa štatistiky výrazne narástol najmä v Afrike, kde aj naďalej pokračuje v raste. Geneticky modifikované organizmy (**GMO**) ani ich novšie verzie (**NGT**) tento problém **nedokážu vyriešiť** z dlhodobého hľadiska. Tieto rastliny fungujú na princípe, že sú odolnejšie voči pesticídom a herbicídom, čím môžu byť postrekované

vo vyššej miere, alebo si vytvárajú tieto látky sami v sebe. Okrem toho, že sa nimi ohrozuje životné prostredie, tak týmto spôsobom by sa naopak znížila možnosť prístupu k zdravej strave, ku ktorej podľa SOFI 2025 stále nemá prístup tretina svetovej populácie, tým že by sa také potraviny miešali s tými zdravými. Na druhej strane zníženie cien potravín implementáciou GMO do poľnohospodárstva nie je nutnosťou pre EÚ, čo sa snaží v súčasnosti presadiť pro-GMO lobby.

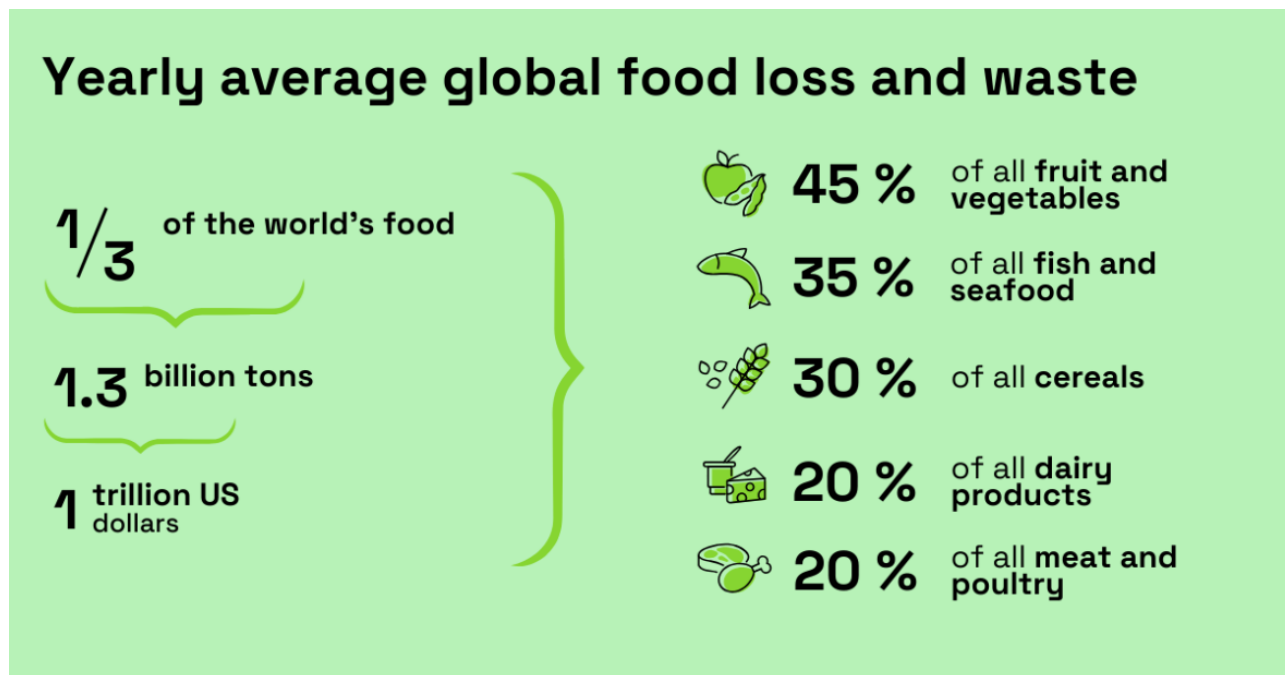
Okrem toho, že máme teoreticky bezcenné peniaze, ktorých hodnota neustále klesá, napriek tomu, že ceny produkcie v zlatom ekvivalente historicky v dlhodobom horizonte klesajú, tak je hlavnou príčinou hladu, podľa nás, **ľudská chamtivosť a absencia solidarity**. Hlad mohol byť už dávno prekonaný, iba koloniálne vykorisťovanie spôsobuje, že v niektorých krajinách je nestabilita a teda aj hlad. Kedysi boli jednotlivé regióny informačne a potravinovo oddelené, no vo veľa častiach sveta sa už aj v 18. storočí dokázal prekonať hladomor dovozom potravín z oblastí s lepšou úrodou.

Dôležitým systematickým problémom je, že v rozvíjajúcich sa krajinách roľníci používajú jednoduché technológie rastlinnej výroby, zväčša všetko robia ručne - efektívnosť práce a úroda je preto oveľa nižšia, ako by bol jej potenciál. Najefektívnejším krokom pre zlepšenie potravinovej produkcie by bola **modernizácia poľnohospodárstva v Afrike**, prípadné vytváranie roľníckych družstiev v oblastiach, kde je pôda medzi ľuďmi roztrúsená na menšie parcely. Príklad si treba brať z Holandska, ktoré ako malá krajina je dlhodobo jedným z najväčších potravinových exportérov na svete (2. na svete podľa celkových peňažných objemov). Ako krajina, kde je zatiaľ v rámci EÚ GMO zakázané, dokázala vybudovať moderné silné a efektívne poľnohospodárstvo na svojom území vytváraním aj moderných gigantických skleníkov s udržiavanou klímou, kde Holanďania dosahujú aj niekoľko úrod za rok.

Vážnym problémom je, že v rozvinutých krajinách je nadmerný denný kalorický príjem a **rastúci podiel obéznej populácie** - 54% ľudí s nadváhou a 18% obéznych v krajinách OECD v roku 2021. V rozvinutých krajinách sa aj enormne **plytvá s potravinami** a denne sa ich tony vyhadzujú do odpadu, čo je ďalším dôkazom potvrdzujúcim fakt nerovnomernej distribúcie dostupnosti potravín vo svete. Už len vyriešenie tohto problému by výrazne pomohlo priblížiť sa k cieľu odstránenia hladu vo svete.

V neposlednom rade je dôležité spomenúť, že v súčasnosti sa enormné množstvo **potravín preváža z regiónu do regiónu**, čím zbytočne narastá ich uhlíková stopa, čo je v priamom rozpore so zelenými cieľmi EÚ. Väčšina krajín, rovnako ako Slovensko tento problém nezvládajú systematicky riešiť, kedy sa aj do našej krajiny vozí lacná GMO sója z Brazílie ako krmivo pre náš

dobytok napriek našej sebestačnosti v produkcii sóje. Z dôvodu absencie riešenia tohoto problému našim Ministerstvom pôdohospodárstva sa väčšina

našej sóje vyváža do zahraničia. Vytvorenie jednoduchého mechanizmu by mohlo tento problém na Slovensku odstrániť.

Obr. č.3: Globálne ročné priemerné odpady jedla (zdroj: IFCO)